

Reportatge

Apartheid

Apartheid és una paraula Afrikaans, variant sud-africana de l'holandès que significa separació. Va esdevenir un sistema polític de segregació racial que consistia en la separació de blancs i negres en tots els àmbits de la societat.

La República de Sud-Àfrica va estar governada pel Partit Nacional de 1948 fins al 1990 i van ser qui els van posar en pràctica el sistema de segregació.

La nova legislació classificava els habitants en grups racials: blancs, negres, coloured (mestissos) i indis i les zones residencials també van ser separades mitjançant trasllats forçosos. El govern segregà l'educació, la sanitat i altres serveis públics, i reservà per als blancs aquells de major qualitat i per als negres els pitjors.

Els negres tenien pocs drets. Veiem-ne algun exemple: els negres no podien anar al mateix autobús que el blancs ni anar a la platja mentre que hi havia gent blanca. L'opressió contra la dona africana fou diferent de la discriminació contra els homes. Les dones tenien molts pocs drets o cap. De fet els hi costava molt trobar feina i, normalment, eren treballadores domèstiques o agrícoles. Com que els pares no tenien feina tampoc disposaven de massa recursos econòmics i els nens eren víctimes de malalties causades per la malnutrició. Això provocava l'augment de la taxa de mortalitat.

El 1959, amb Self Government Act, l'Apartheid va arribar la seva plenitud quan la població negra va quedar relegada a petits territoris marginals i autònoms i privada de la ciutadania sudafricana. Aquests territoris estaven destinats a convertir-se en un futur estat, mentre la població blanca mantenia el control sobre més del 80% del país amb tota la seva riquesa i les seves famoses mines. Aquests territoris coneguts com a bantustan eren 20 territoris amb població ètnicament homogènies.

Aquesta nova distribució va provocar una escalada de violència, de vagues, de boicots i manifestacions que van obligar el govern a aprovar, a partir de 1975, una sèrie de reformes que

permetessin l'organització de sindicats negres i a una certa activitat política per part de l'oposició.

De fet l'apartheid comptà amb una resistència interna considerable. El govern respongué a les protestes i aixecaments il·legalitzant l'oposició, promovent una forta repressió i empresonant els més significatius líders anti-apartheid, com Steve Biko o Nelson Mandela.

Amb el final de la guerra freda va arribar la fi de l'apartheid. El president Fréderik de Klerk, després de diverses negociacions amb els representants de les comunitats ètniques del país, va posar fi al règim racista el juny de 1991. Després la població negra va recuperar els seus drets. Les eleccions les va guanyar el Congrés Nacional Africà amb un 62,65 % dels vots i Nelson Madela va ser escollit president.

Han fet moltes pel·lícules sobre l'apartheid i la situació política a Sudàfrica alguns exemples són:

- Crida Llibertat* de R. Attenborough
- Un món apart* de Chris Menges
- Una àrida estació blanca* de Euzhan Palcy
- Plor per la terra estimada* de Darrell Roodt
- Atrapa el foc* de P. Noyce
- La força de cadascú* de J. Avildsen
- Bopha* de M. Freeman
- Invictus* de C. Eastwood i moltes més

